

јануар – динамичан период са наизменичним интервалима изнаднормалних, скоро нормалних и исподнормалних температура

Автор(и): Растителна защита

Дата: 05.01.2025 Брой: 1/2025

U januaru će agrometeorološke uslove određivati dinamično vreme, sa naizmeničnim periodima iznadnormalnih, oko normalnih i ispodnormalnih temperatura.

Tokom najhladnijeg meseca u godini, uspešno prezimljavanje jesenjih useva zavisice od njihove fenološke faze, od vrednosti minimalnih temperatura i u velikoj meri od prisustva trajnog snežnog pokrivača.

U većini dana u mesecu, prognozirane prosečne dnevne temperature biće u opsezima koji će održavati ozime žitarice u dubokom mirovanju. Izuzeci su mogući tokom relativno toplijih perioda duž crnomorske obale i u dolini

reke Struma, gde će deo jesenjih useva preći iz dubokog u privremeno mirovanje, ali je verovatnoća ponovnog pokretanja vegetativnih procesa kod ozimih žitarica mala.

Usevi pšenice će prezimiti u različitim fenološkim fazama. Prevladavajući su u fazi trećeg lista. U fazi busanja, koja je pogodna faza za prezimljavanje, nalaze se usevi na pojedinim mestima u severoistočnoj Bugarskoj (Šumen, Targovište, Silistra, Provadija). U zapadnim regionima (agrometeorološke stanice: Bazovec, Kneža, Lozen, Kjustendil, Sandanski), kao rezultat produžene jesenje suše i kasne setve, deo ozimih žitarica je u početnoj fazi razvoja – u fazi nicanja. Ovi usevi nisu dobro očvrsnuti i biće najosetljiviji na niske negativne temperature tokom meseca.

U januaru, prognozirane minimalne temperature, na pojedinim mestima do minus 20°C – 15°C, u uslovima bez snežnog pokrivača i uz duže zadržavanje, biće kritične za useve koji nisu obusali.

Vinova loza je najosetljivija na egkoriozu nakon bubrenja pupoljaka

Vrednosti ispod minus 16-17°C su opasne za pupoljke manje otpornih stonih sorti grožđa. U vinogradima, tokom perioda mirovanja, preporučljivo je sprovesti monitoring na prisustvo bolesti egkorioze. Simptomi bolesti se uočavaju na zrelim izbojcima – kora u osnovi prvog i drugog internodija je pobelela i ljušti se u trakama. Da bi se ograničila bolest, izbojci napadnuti patogenom moraju biti pravovremeno orezani i uništeni, a alati dezinfikovani.

Tokom meseca, očekivane padavine, oko i iznad klimatskih normi, povećaće rezerve vlage čak i u dvometarskom sloju zemljišta. Padavine u decembru, koje su u mnogim delovima zemlje premašile dvostruku mesečnu normu, naglo su povećale rezerve vlage u zemljištu. Na početku zime, u većini ratarskih područja, nivo zaliha vlage u sloju zemljišta od 100 cm ispod jesenjih useva je iznad 85-90% poljskog vodnog kapaciteta.

U januaru, pogodniji uslovi za obavljanje rezidbe u voćnjacima nastupiće početkom meseca, krajem druge i tokom prve polovine treće dekade.